

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Românism și Germanism.

I.

În unul din numerii nostri *) am încercat să arătăm punctele de întâlnire dintre Germani și Maghiari și am insistat mai ales asupra politicii acestor din urmă de a se așeza în fața lumii politice germane drept un indispensabil bulevard de apărare în contra Slavismului.

E incontestabil că Germanii, și aici mă gândesc la oamenii lor politici, țin seamă de importanța etnică și politică a maghiarismului.

Maghiarii sunt un popor fino-turanic și astfel etnicște izolat în Europa. Viriți între Slavii dela Nord și între Slavii dela Sud, ei contribuiesc a forma o barieră de despărțire în mijlocul slavismului. Marele istoriograf al Cehilor, Fr. Palacky, zice în a sa *Istorie a Boemiei*, că venirea Maghiarilor în Europa a fost cea mai mare nenorocire pentru semințele de ginte slavă, pentru că așezându-se în *Panonia*, Maghiarii au împiedecat și împiedică unirea politică a Slavilor de Nord cu Slavii de Sud.

Negreșit, este adevărat, până la un punct, că Maghiarii alcătuiesc un contrapond în fața velleităților panslaviste. Ei bine, tocmai această împrejurare îi face prețioși cercurilor politice germane. De aci se explică ajutorul considerabil, pe care îl primesc Maghiarii din Germania și dela Nemții din Austria.

Pe întinderea teritorială dela Passau și Oderberg până la Marea-Neagră și până în Marea-Egeică locuiesc o mulțime de popoare relativ mici. Pe acest teritoriu găsesc, în termen mediu și în masse compacte :

vre-o 7 milioane de Germani (în Austria)	
" 11 "	Români
" 5 "	Cehi
" 3 "	Poloni
" 4 "	Ruteni (Rusnaci)
" 2 "	Slovaci
" 6 "	Serbo-Croați
" 6 "	Maghiari
" 4 "	Bulgari
" 3 "	Greci
" 1 "	Albanezi
" 5 "	Turci

Chiar dacă nu ar trebui să mai ținem seamă de slavismul din Nordul Carpaților și de dincolo de Nistru, — e evident, că pretențiunea Maghiarilor de a voi să formeze, ei singuri, o citadelă de apărare în contra slavismului, e absurdă.

Cu toate acestea, ei mențin acest rol falacios și sunt sprijiniți și de Germania.

Dar' dacă e chestia, că trebuie numai decât un bulevard în contra Slavilor, apoi se ne înțelegem. Adece că înseamnă în această ordine de idei, *Ungaria actuală?*

Ea nu poate însemna mai mult, decât cele 6 milioane de Maghiari. Și se poate presupune oare, că acele 6 milioane de Anti-Slavi vor putea reprezenta vre-o forță serioasă în contra celorlalte 24 de milioane de Slavi?

Dar' Maghiarii se pot sprijini pe cele 7 milioane de Germani din Austria și pe cele vre-o 50 de milioane de Germani din imperiu. Așa este. Dar' oare cele 24 de milioane de Slavi nu se pot și nu se razimă oare pe imensa împărăție rusească cu ale sale 130 de milioane de locuitori?

Ear' dacă e vorba, că trebuie a se grupa Slavii într-o parte și Anti-Slavii în alta, oare numai Maghiarii nu sunt Slavi în Orient? Oare numai ei pot fi utili „civilizațiunii occidentale” în contra pretinsei lume nouă a slavismului?

*) Vezi articolul „Maghiarism și Germanism” în nrul 214 al „Tribunei”.

Sibiu, 28 Oct. n.

Mutatis mutandis. Presa din Germania relevă cu satisfacție cuvintele unui episcop catolic, rostite zilele trecute în chestiunea *confesionalismului*.

Este Dr. Smits, episcop titular, care într-o vorbire rostită în *Crefeld* a zis următoarele:

„Trăim într-o țeară cu populațiune mixtă din punct de vedere confesional, unde anume cele două mari confesiuni, cea catolică și cea protestantă trăiesc lângă oaltă. Aci fiecare iubitor de patrie trebuie să-și simțască datoria de a evita totul ce ar putea duce la *fricări confesionale*.”

Dacă în patria noastră se luptă necontenit între sine *bălaurii certe confesionale*, atunci binele imperiului german nu poate dura în viitor.

Umăr la umăr am luptat în războiul din 1870, pentru libertatea și onorul patriei. Prin sângele vărsat în acele lupte ne am cimentat într-una.

De aceea cel-ce vine astăzi ca să desfacă această cimentare prin desbinări confesionale comite o *crimă în contra patriei*.”

Eată cuvinte, cari *mutatis mutandis* se potrivesc foarte bine și la noi, Români.

Amintirea gloriei dela Grivița.

M. Sa Regele Carol, gloriosul șef al armatei române, a rostit în *Ploesti*, cu prilejul dezvoltării monumentului pus întru amintirea *Eroilor dela Grivița*, un scurt, dar' prea frumos discurs. Eată acest discurs înaltăzător de inimă:

„În numele armatei, mulțumesc cetățenilor ploesteni pentru frumosul monument ridicat în memoria vitejilor cari și-au vărsat sângele pe câmpul de luptă.”

Mândru am fost când în fruntea acestor eroi, am pornit la luptă pentru neatințarea ferii și prosperarea ei.

Zina de 30 August, va rămâne sfântă în istoria ferii noastre, când *batalionul II. de vânători, zdrobit de o primă înfrângere, s'a repetat cu o vitejie demnă, asupra inamicului și cârmă seară a luat cetățuia Griviței. Au fost grele acele momente și efectele bravurii armatei române sunt mari pentru țeară.*

Sunt douăzeci de ani de atunci, dar' aceste fapte eroice trebuie imortalizate. Cetățenii Ploesteni se se fălească, dar' că au un frumos monument în orașul lor, aceasta este o pildă vie pentru generațiunile viitoare, pentru ca se se știe, că acei cari luptă pentru țeara lor, sunt recompensați.”

Mulțumind comitetului de inițiativă pentru frumoasa sa operă și cetățenilor ploesteni pentru călduroasa primire ce i-a făcut, M. Sa termină spunând:

Să trăiască armata română!”

Întrunirea națională din sala „Dacia”.

— Raport special al „Tribunei”. —

București, 13 Octomvrie v.

Cetățenii liberi din frumoasa capitală a României libere s'au manifestat de nou.

Alarmatorul apel al așa numiților „*liberal-democrați*” echou aflat a în inimile Bucureștenilor — atât de agitați și revoltați în sentimentele lor românești — decând cu visita regelui Carol la Pesta — și a falselor interpretări ce gazetele ungurești au dat acceia.

Fleava, — neîntrecutul orator; tribunul iubit al poporului — vorbește. Știrea aceasta era destul de influențatoare și mare, pentru ca o imensă mulțime de oameni aproape din toate părțile societății — se grăbească la întrunirea de el pusă la cale; pe Dăminea de 12/24 Octomvrie. Și dl Fleava — a vorbit în *chestia națională*.

— Sala întreagă a vibrat la accentele puternice ale oratorului și luptătorului neobosit care de astă-dată, după cum se exprimă un ziar de aici — re-

presenta durerea și aspirațiile unui neam întreg!...

Nu iau deocamdată asupra mea rolul — de a discuta cum a vorbit dl Fleava, și dacă bine și conștientios a purces în campania începută pe tema chestiei naționale, care atât de scumpă și de sfântă trebuie să ne fie tuturor cari interesele, bine înțelese a le poporului nostru, le avem în vedere mai pe sus de toate.

Poporul, — opinia publică românească, trebuie să judece dacă lucrăm corect, sau nu, zice dl Fleava.

Poporul dee-și dar' părerea și sentența asupra faptului, pe care eu mă voiu sili ca un raportor obiectiv, a vi-l prezenta.

Eată amănuntele acestei întruniri:

În sala „Dacia”.

La orele 2 și jumătate sala „Dacia” din strada Carol 1. — care doar' cea mai spațioasă sală din București — era literalmente plină de lume: logie, galeriile, balcoanele, scena și sala bufetului gema de public. Toți așteptau cu dor și neastăpăr sositrea tribunului.

Câteva minute în urmă dl Fleava însoțit de câțiva amici politici ai sei, apare pe scenă. Publicul erupe în strigăte de „*hură, trăiască Fleava! Viva!*...”

Ovațiuni mari, ce păreau că nu se mai sfîrșesc. Făcându-se liniște în sală, dl Fleava, recomandă cetățenilor prezenți de președinte al întrunirii pe dl colonel Grădișteanu, care e primit cu entuziasme aplause la masă.

Dl Grădișteanu mulțumind publicului pentru onoarea ce i-o face de a prezida într-o adunare așa de „grandioasă și impunătoare” dă cuvântul dlui avocat Ionescu-Flămînda.

Discursul dlui Ionescu-Flămînda.

D-sa începe prin a reaminti campania și lupta cea grea ce au dus-o liberal-democrații în contra detronării Mitropolitului Ghendie afirmând, că rezolvarea ce s'a dat chestiei atât de importante și serioasă se datorește în cea mai mare parte dlui Fleava. Și dacă aceea a fost o chestiune de conștiință care a atras atențiunea tuturor oamenilor „de bine”, — cu atât mai de conștiință și de mai mare însemnătate e chestiunea care ne-a îndemnat să ne convocăm la aceasta întrunire — *chestiunea națională*.

Ea atinge soarta Românilor de pretinderea și tocmai pentru aceea trebuie să ținem la dînsa atât de mult. Am comite cea mai mare crimă, dacă am rămâne nepăsători la ceea-ce se petrec cu frații nostri de dincolo atât de desprețuiți și asupriți de Unguri.

Dacă *chestia macedoneană* a fost imortalizată prin compromițatoarea și nedemna ținută și muncă a unor oameni slabi de ânger și de nimica — nu vom lăsa nici-o dată și cu nici un preț, că tot aceeași soartă se o aibă și *chestiunea transilvăneană*. Nu l' vom lucra într-acoale să se iabim la picicare pe toți aceia-ce ar voi să o păgărească pentru interesele lor meschine și egoistice (bravo).

Doi sînt factorii — cu cari trebuie să luptăm — dacă voim ca *chestia națională* să rămăe curată. Trebuie să punem cărțile pe față, și să spunem lumii românești cine sînt *înfundătorii chestiei naționale*! Desaproabă apoi mergerea Regelui Carol la Pesta și condamnă ținuta vicleană a lui Sturdza care nu a atras atențiunea Regelui la ceea-ce face. Condamna apoi în terminii cei mai aspri decorarea lui Jezzenszky. O decorație n'are valoare dacă nu e contrasemnă de prim-ministru, zice oratorul, Sturdza a făcut-o aceasta, prin urmare el a dat decorația lui Jezzenszky. El a umilit cauza noastră națională la picioarele celui mai mare inamic al nostru! (Jos Sturdza).

Și aceasta a făcut-o omul acela, — care călăra ani înainte de asta când manevra în fruntea chestiei naționale cu atîta succes zicea: că mai iute preferă rezolvarea ei, decât onorurile unui portofoliu ministerial, în care bine nu se va simți până când Români Ardeleeni vor fi supuși tirăniei ungurești! Și durere se aflau și oameni de aceia cari îl credeau de om sincer și desinteresat. Dar' cari așa de dureros au fost atinși atunci, — când Sturdza la câteva zile în urmă — și-a înăunurat venirea la putere, prin a face *scuse Ungurilor*.

Eată primul lui pas.

Eată cine a înfundat *chestia națională*.

Eată omul care a făcut atîta rău cauzei noastre prin purtarea lui.

Jos cu oamenii cari doresc umilirea și rușinea neamului nostru. A sosit timpul ca să lucrăm mai mult ca ori-și-cînd pentru Români de dincolo. Să o facem aceasta conștientios, și din datorința frățească, ear' nu ca Sturdza. Și atunci înaintăm sigur spre realizarea aspirațiilor naționale scumpe strămoșilor nostri — și sînt înaintea noastră, a urmașilor lor. Să o dovedim prin fapte aceasta! (bravo, aplause).

Discursul dlui Fleava.

După-ce își termină discursul dl Flămînda să dă cuvântul dlui Fleava, care e primit la tribună între tunete de aplause prelungite și repetate.

Eată un resumat mai larg din discursul dlui Fleava:

Iubiți concetățeni!

În mijlocul tăcerii și al indifferenței partidelor noastre politice de guvernament, într'un moment așa solemn și critic, ridic glasul meu pentru a vorbi țerii întregi, considerând, că aceasta este cea dintăiu datorie a unui om politic conștient de misiunea sa. Un scop senin m'a dus în mijlocul d-voastră.

Nam venit aici ca să fac sistematică opoziție guvernului, nici ca să-i pun înainte păcatele prea grele și prea numeroase care ar arunca umbră chestiunilor ce ne interesează acum.

Este timp de războiu. Și nu trebuie mult ca să cadă acest guvern de mult decăzut și compromis în opinia publică.

Las toate acestea la o parte și viu se mă întreb de un fenomen curios, care numai în țeara noastră poate avea loc.

Un fenomen, pe care de sigur toți l'am observat este faptul, că atunci când Țarul Rusiei mergea la Paris, când președintele republicii franceze îi înapoiază visita la Petersburg, ambele țeri își manifestau sentimentele în modul cel mai viu.

Când însă Regele nostru se duce în stat străin, nimeni nu îndrăznește să-și dea pe față cugetul.

Fiecare, în parte, critică faptul, dar' nu cutesază să spuie tare ceea-ce simte și crede. Toți tac.

S'ar zice că se plănuește o crimă și criminalii se tem să nu scape vre-o mărturisire.

Cine își manifestează simțirile? Singuri tinerii. Ei s'au dus în războiu tot ca avangardă.

Dar' mișcarea lor e considerată de politicienii nostri ca o copilărie. Nu pot decât să aduc omagii generosului tineret.

Ei sînt ca soldații viteji cari înaintează în foc orbește, mănăși de dorul de luptă. Dar' unde sînt armatele regulate?

Unde e partidul liberal?

Unde sînt marile meetinguri național-liberale.

Unde e partidul conservator?

Să vie, să spuie aci, în fața d-voastră, ce cred în marile chestiuni cari ne frămîntă. Le e frică la toți. Și știți de cine le e frică?

Nu de mine, nu de d-voastră, ci de Rege, căci el îl aduce la putere.

Mie nu mi-e frică, și spun cuvântul meu fără înconjur. Fiindcă voi săntei regele meu!

Când e vorba de libertățile noastre constituționale, de soarta fraților nostri de dincolo, de siguranța statului român, nu ezit să arăt tuturor părerea mea, și regelui și dumniavoastră, căci m'as considera criminal dacă aş tăcea.

Politica și chestia națională.

S'a zis că nu trebuie să se amestece politica în chestia națională.

Dar' ce stat ar fi acela, a cărui politică n'ar gravita în jurul chestiei naționale?

Nu trebuie să se amestece în chestiunea națională *politica de partid*. Așa, da.

Chestiunea națională nu trebuie să fie instrumentul, care să servească unui partid să ajungă la putere, pentru-ca apoi guvernul aceluia partid să uite de promisiunile din opoziție.

Ea nu fac ce a făcut Sturdza.

Am fost cel dintăiu, care încă acum patru ani i-am spus să ia seamă la angajamentele ce-și ia și să nu promită ceea-ce nu poate face.

Nu m'a ascultat și a-ți văzut ce a eșit: *scusele dela lași!*

Chestia s'a pus rău atunci. Dl Sturdza voia să se facă samsar cinstit și azi a devenit samsar necinstit.

Acela care în opoziție făcea atîta agot în chestia națională, acum trimite pe rege la Pesta și decorează pe cel mai înverșunat dușman al fraților nostri și al întregului neam românesc.

Chestia astăzi nu se pune ca acum patru ani. Ea nu cer să ne amestecăm în treburile interne ale statului unguresc. Aceasta însă nu înseamnă că nu sînt alte mijloace de a rezolvi chestia națională.

Chestia națională este tocmai ca boala, de care suferă omul în interiorul corpului și pe care totuși medicul o vindecă prin medicamentele externe.

Dar' se-mi dați voce să tratez chestiunea din trei puncte de vedere. Să judecăm dacă ultimele evenimente n'au creat o soartă mai rea Românilor de dincolo, să vedem ce fel de politică externă se inaugurează la noi și să vedem care sînt consecințele visitei dela Pesta din punctul de vedere al suveranității naționale, căci nu trebuie uitat principiul nostru constituțional, că totul emană dela națiune.

Punctul de vedere național.

Nime n'are curajul să mai susțină azi, că visita dela Budapesta ar fi fost act de curtenie.

Pe noi ne-a vizitat anul trecut *împăratul Austriei*, ear' nu *regele Ungariei*, căci pe acesta l'am fi primit cu totul altfel.

Dacă Regele nostru voia să înapozeze visita, trebuia s'o înapozeze la Viena.

Dacă Împăratul fuge mereu la Pesta pentru a sta mai departe de luptele naționalităților din imperiu: — aceasta nu ne privește. Casa habsburgică își are reședința la Viena. Acolo s'ar fi putut considera visita ca pur act de curtenie.

Visita n'a fost deci o vizită de politețe ci avea un scop politic.

Astăzi actele politice, alianțele, se fac fățiș și în mijlocul manifestațiunilor populare, ear' nu ca odinioară în secret și între diplomați. Dovadă alianța franco-rusă. Țarul s'a dus la Paris, întreg poporul francez s'a asociat, prin sentimentele sale, la caracterul ce s'a dat visitei. N'au fost visite de curtenie, ci mari interese de stat. Și noi am primit pe Împăratul Austriei cu entuziasm și simpatie. Dar' în ziua când ar veni ca rege al Ungariei, altfel va fi primit.

De altmintearea, însăși gazeta guvernamentală care pretinde a se numi *Votiva Națională* (claritate) spune, că această vizită întregeste o stare de fapt de mare însemnătate pentru relațiunile noastre internaționale.

Va să zică e sigur, că visita Regelui nostru avea un țel politic, și înseamnă că am intrat pe față în tripla alianță. Aceasta este importanța politică a visitei. Vom vedea dacă politica aceasta e bună? Mă întreb acum un lucru:

Am știut noi ceva de politica externă ce se urma? Și e permis ca țeara să nu știm nimic de aceasta, tocmai sub un guvern, care se intitulăză național și liberal!

Să nu știe poporul nimica într-o chestiune în care intră în joc onoarea noastră și neamul nostru chiar.

Au poporul e numai carne de tun?

Marii nostri luptători pentru libertate trebuie să trămur în morimintele lor văzînd ce politică păcătoasă inaugurează un guvern care se pretinde liberal!

Ce trebuie să facem? Într'un stat liber, unde alegerile însă sînt atît de puțin libere, singurul mijloc de a exercita presiune este *întrunirea publică*.

Și poporul trebuie să facă această presiune, căci după 30 de ani de constituțiune, poporul nu se poate lua după un singur om, ori-cît de mare și de sus pus ar fi, ci se spuie ca Voltaire:

„Mare ești, puternic ești, dar' mai mare și mai puternic ca d-ta este lumea toată.”

Pe românește aceasta vizită are o mare însemnătate politică. Și împrejurările prin care

a trecut acest eveniment pune mai în evidență însemnătatea. Cu câteva zile înainte a fost la Pesta împăratul Germaniei. Aceasta în urma declarației oficiale a alianței franco-ruse. Date fiind aceste precedente puteam noi intra în tripla alianță? Am intrat într-o călătorie. Dacă e bine sau rău, — vom vedea curând. Dar' țeara, parlamentul nu trebuie să știe nimic de acest eveniment? *Toate chestiunile mari sunt așa în joc.*

Urmările vizitei.

Dar' se vedem ce urmări a avut vizita, pentru frații noștri de dincolo?

S'a ameliorat cât de puțin soarta Românilor din Transilvania, cum au vrut unii să ne facă să credem? Din contră.

Ați văzut furia magiară cum s'a năpustit cu forțe noi asupra fraților noștri și într'un timp foarte scurt am avut de înregistrat earăși o mulțime de persecuțiuni, începând cu procese și întemnițări și sfârșind cu loviturile contra ziarului *Tribuna*, pe care vor să-l facă să dispară, supunându-l la amenziile cele mai nedrepte.

Toate jurnalele au vorbit de *decorarea* unui ungur, cunoscut ca cel mai aprig dușman a tot ce e românesc.

Ungurii au înmănat — ca Jeszensky să fie decorat, căci au vrut să arete că vizita la Pesta e o manifestare a guvernului românesc, prin care arată că recunștea susținerea fraților noștri, încredințându-le soarta în mâinile Ungurilor.

Și politicienii noștri s'au grăbit a se așterne la picioarele Maghiarilor.

Plâng când mă gândesc ce oameni a avut România acum 40 ani și ce oameni are acum.

Pe când un Barbu Catargiu își face un titlu de mândrie să spună lui Ouză: "Mi-ai cerut și ți-am refuzat; Sturdza zice Regelui: Nu mi-ai cerut și ți-am dat."

Cu-al cerut și așa slugarnic, nu poți ști ce a cerut stăpânul, ci numai ce au dat slugile.

A ataca zilnic pe regi nu se poate, pentru că nu putem schimba în fiecare zi regi, dar putem schimba guvernele rele.

Pentru mine, regele n'a făcut nimic.

El n'a putut face nimic, căci ministrii sunt singuri responsabili într-o țară constituțională.

Ei trebuie să fie sfetnici, dar' nu sfetnice și încă fără luminare.

Nu mai ești pot fi vinovați de faptele Regelui, care nu poate săvârși nimic fără aprobarea lor.

Dacă un ministru crede, că regele greșete și nu vrea să-și asume responsabilitatea este liber să-și dea demisia.

Di Sturdza este deci vinovat de această vizită care a fost nu numai o nenorocire pentru frații noștri, dar' și o umilință, căci nu se poate mai mare umilință ca regele nostru să meargă să viziteze un stat în care vorbă Valach este un termen ce dispreț, echivalent cu epitetul de dobitoc.

Această vizită a fost un act de încurajare a maghiarizării, a tendinței maghiarilor de a face prin toate mijloacele, ca miliioanele de Români cari suferă jugul ungureasc să-și uite limba, tradițiile și neamul.

Dar', vor zice unii, dacă nu pleca Regele la Pesta, prin care mijloc am fi putut interveni în favoarea fraților noștri?

Acestora le vom răspunde, că avem arme de luptă pe cari le putem întrebuința fără a ne amesteca în treburile interne ale Ungariei.

Guvernul s'ar fi putut inspira dela meșteșugul întrebării, pe care o dăduse, pentru a zădărnici garanția, pe care o dedea în alegeri votul secret.

Ne mai putându-se ști pentru cine a votat un alegător, s'a recurs la următorul ingenios mijloc:

"I-se spune alegătorului slujbaş:

— Dacă ești Fleva, te dau afară.

Și alegătorul, de frică, votează pentru altul. Același lucru trebuie făcut când ni-s'a propus să intrăm în tripla alianță.

Răspunsul nostru trebuia să fie că nu putem trage sabia alături cu cei ce trag sabia contra fraților noștri și nu vom pute fi vre-odată alături cu Ungurii cât timp pentru România din Ungaria nu există dreptate și legalitate.

Și atunci, l'am fi văzut pe Wilhelm intervenind în Ungaria în favoarea fraților noștri. Nu s'a făcut aceasta, ci ne-am alăturat de dușmanii noștri, fără condițiuni.

Sturdza în opoziție a spus marele adevăr, că cel mai mare pericol pentru țara noastră nu e Rusia; marele pericol e dincolo, în Ungaria, și stă în deașănțarea atâtor milioane de Români.

Păcat că Sturdza a uitat aceste vorbe când a venit la putere și a lăsat pe Unguri să calce în tichină legea naționalităților față de Români și să nesocotească legalitatea și dreptatea.

Maghiarii nu respectă nimic pentru ceilalți cetățeni ai Ungariei. Și avem deci dreptul să protestăm în numele chiar al legilor maghiare și mai cu seamă în numele umanității.

În aceste împrejurări să intrăm în tripla alianță? Rusia și Franța, după tratatele de zeci de ani, au declarat de abia azi alianța. Immediat împăratul Germaniei a plecat la Pesta și a strigat lumea: Am pe unguri și austriaci! Și apoi am venit noi și am spus: Și noi suntem alături!

Aceasta e o politică nesocotită, o politică de aventurieri.

Punctul de vedere internațional.

Toată lumea zice, că noi suntem în tripla alianță. Dar' nu ni-se spune în ce condițiuni am intrat noi în această alianță și ce avantaje rezultă pentru noi din aceasta. De ce ne-am abătut dela calea pe care ne-a indicat-o bătrânii, cari ziceau: vrem să trăim în pace cu toată lumea. Nu cumva că suferim acum de megalomanie?

Noi să intrăm pe față în tripla alianță? Vă spun drept, că sînt foarte îngrijat că ne amestecăm în treburile celor mari tocmai acum. Când Franța era singură și avea în Unguria ei alianță întregită, ar mai fi fost pe înțeles poate ca să ne alipim de tripla alianță, care ne-ar fi putut face atunci și mult bine și mult rău. Dar' azi când Franța s'a unit cu Rusia și proclamă pretenziuni de alianță, când Wilhelm ca să facă o contra-manifestație, vine la Pesta ca să arete, că are și el pe Ungurii lui, nu e caraghios și fugărit în același timp să zicem și noi să manifestăm la Pesta câteva zile mai târziu?

Noi trebuie să urmărim politica strămoșilor noștri: *Trăim în pace cu toată lumea, dar' sîntem gata să ne batem cu ori-cine când ne e amenințată existența noastră ca stat.*

Ear' dacă configurațiunea noastră ne dă o poziție strategică importantă, atunci trebuie să știm să profităm de ea și să tragem toate avantajele posibile, ear' nu să ne oferim orbește trupurile să servească de carne de tun, vrăjmașilor neamului nostru.

Va să zică și din acest punct de vedere Sturdza a comis o mare greșelă, când a îndemnat pe rege să se ducă la Pesta.

Punctul de vedere constituțional.

La 1888 când a căzut Brătianu, și au venit la putere junimiștii în frunte cu Carp, guvernul a fost apucat de cameră să-și spună părerea în politica externă.

Carp a refuzat să facă aceasta, zicând că politica externă aparține regelui. Guvernele, a zis Carp, să schimbe foarte des și nu trebuie deci să se amestecă în politica externă. Aceasta aparține regelui, care singur nu se schimbă.

Ii era permis lui Carp să spună aceasta, căci formula lui a fost totdeauna: regele și dorobanțul.

La vorbele dlui Carp a răspuns deputatul Nicolae Ionescu, invocând teoria junimiste constituția, care spune, că toate puterile emană dela națiune. Așa credeau și Sturdza și toți liberalii.

Acum ce face același Sturdza?

Povățuștea pe rege să se ducă la Pesta și-l lăsa să se ducă singur.

Cum se poate ca guvernul să n'aibă cuvântul într-o chestiune de care depinde destinele țării.

Dacă Sturdza nu aproba vizita să-și fi dat demisia.

Dacă socotea această vizită ca un bine, pentru- ce n'a însoțit pe rege, el ministrul responsabil, care va trebui să dea socoteală, dacă ar țeară din această vre-o nenorocire pentru țară?

Aceasta e o lasitate. A călcat prin această constituția, a lăsat să se înțeleagă, că politica externă aparține Regelui. La noi nu există un cancelar ca în Germania.

Dacă deci Wilhelm a putut merge la Budapesta fără a consulta pe nimeni, dlui Sturdza nu-i era permis să lase politica externă în mâinile regelui.

România trebuie să fie un stat constituțional și liber.

Acestea sînt considerațiile mele.

N'am altă dorință de cât a vedea. că sentimentul de solidaritate va trăi totdeauna în inimile tuturor Românilor pentru- că Ungurii să vadă odată că pace între noi nu va fi câtă vreme pentru frații noștri de dincolo legile vor fi nesocotite. Noi vom duce lupta basată pe aceste considerații.

Dacă nu sîntem așa mulți ca adversarii noștri dela guvern, este fiindcă nu ne tirăm ca dinșii.

Dar' izbânda e cu noi, fiindcă, știm să ne sacrificăm, în lupta ce am întreprins. (Aplause). (După acestea s'a votat motiunea ce am publicat ieri (Red. "Trib.")).

Ori și cari ar fi motivele ce l-au îndemnat pe dl Fleva să înceapă campania aceasta, un lucru e sigur, că opinia

publică matură, nu va devia dela direcția sănătoasă și bună ce Liga a știut să o croiască în chestiunea națională. Pățania cu dl Sturdza a deschis ochii tuturor. Și apoi vorba Românilui "tot pățitul priceput". Sperând în bine, se nou a cuprins toate spiritele și că atențiunea fraților noștri din România liberă — spre bucuria noastră — azi mai mult și mai serios ca ori-când spre noi să îndreaptă! Sebam.

Noue prospecte pentru Maghiari.

Evenimentele se rostogolesc cu o rapiditate uimitoare în sinul monarhiei habsburgice, și toate par a pregăti nouă prospecte de nouă acvișțiuni pe seama Maghiarilor. E destul să aruncăm o fugitivă privire concentrată asupra celor- ce se întimplă pentru- ca să ne convingem despre aceasta.

Declarația lui Bánffy.

În ședința de Luni a dietei, prim-ministrul maghiar a declarat, că la cas dacă împrejurările s'gduite din Austria nu vor permite regularea în modul obicinuit a afacerilor comune dintre Austria și Ungaria, atunci guvernul maghiar se va îngriji, ca Ungaria să-și reguleze în mod independent afacerile sale.

Temeiul declarației.

În declarațiunea aceasta surprinzătoare bar. Bánffy s'a provocat la §-ul 68 al art. de lege XII. din 1867.

Într'adevăr acest §. sună astfel:

"Se înțelege de sine, că dacă și într-o cât nu ar pute succede o învoială (cu Austria) asupra omărilor citate în §§. 58—67 (convenția vamală și de comerș, chestiunea băncei etc.) țeara își rezervă dreptul ei de dispoziție de sine stătător, și că toate drepturile sale rămân în acest caz nealterate."

Impresiunea declarației.

Această declarațiune a produs o adevărată senzație în lumea politică. Kossuth Ferenccz, primzând vorba lui Bánffy, a provocat guvernul să caute a folosi prilejul spre a pregăti calea independenței Ungariei și a amenințat pentru cazul contrar cu o luptă și cu demonstrațiuni cum nu s'ar fi mai văzut.

Firește, că această contrarietate aparentă dintre Kossuth și guvern, e numai pentru ochii lumii, căci se cunosc intemele relațiuni dintre acești doi șefi de tabere politice.

Presa despre declarație.

Toate ziarele ungurești se ocupă în primul loc de această declarație. Organele guvernului își mai impun oare-care rezervă, cele kossuthiste însă cer pe față independența Ungariei.

Függetlenség, foaia lui Kossuth conchide din declarațiunea lui Bánffy, că în monarhie se pregătește *uniunea personală*.

Impresiunea la Viena.

Știrea despre declarațiunea lui Bánffy a făcut puternică impresiune la Viena. Prin cufoarele parlamentului cătra timp nu se mai vorbise altceva. Deputatul Dr. C. Lueger a și dat o interpelație de urgență cătra contele Baden.

Vaterland scriind despre această cauză zice, că dacă Austria nu-și va pune toată influența, ca afacerile comune să se reguleze pe cale constituțională, atunci își va pune influența sa parlamentul maghiar și — "din Austro-Ungaria se va face o Ungaro-Austria".

Chiar și *Bremdenblatt*, organul ministrului de externe, afirmă că guvernul maghiar are planuri de a regula într'un mod independent afacerile comune.

Museu de curte — maghiar.

În legătură de idei cu cele de mai sus se mai anunță un fapt sensational. E vorba, că M. Sa ar avea de gând să întemeieze în Budapesta un muzeu de curte, în care să transpună din muzeul din Viena al curții toate obiectele private ale Ungariei.

Concluzie.

Combinat de toate acestea cu ultimele evenimente de politică externă petrecute în Budapesta, și cu cele- ce se petrec în Austria — e vorbă de prorogarea parlamentului, de suspendarea constituției etc... — cine nu observă, că e în pornire un curent, care are să schimbe radical stările din actuala monarhie și raporturile dintre popoare.

Și pe când acest curent se dezvoltă tot în favoarea Maghiarilor, noi, *asupriții* să stăm tot nemișcați, tot muți, tot amurșiți?...

Treizeci de ciasuri în temniță ungurească.

De

Dr. Gustav Weigand.

(Urmare și fine.)

Ajunși la culmea drumului de munte, trecurăm pe lângă un grup de țărani, cari strigă mare pe lângă a gendarmilor, 'mi-au strigat "se trădează!" Când sosirăm în sat ne salută toți oamenii cu mare reverință; vestește despre arestarea mea "pentru sfânta dreptate", cum zicea poporul, se lățește în fața pe urma peregrinilor ce se întorceau acasă, de aceea prețutindeni întimplam fețe simpatice și indignate.

La 6 1/2 jore sosirăm în Ciachi-Gărbău și merșerăm de-a dreptul la solgăbiru, pentru- că preotul voia să-l roage să-și dea voia ca să stau în casa lui până- ce va sosi răspunsul la telegrama dată. El s'a rugat mult timp de severul domn solgăbiru, fi- rește în limba maghiară, până- ce urându-mi-se de tonul său smerit și spus, 'i-am zis în limba română, că rugările sale nu-mi plac nici de cum, că mă voi duce acolo unde vor cere. Astfel mersei cu gendarmii la casa lor de pază, un local scund, dar' curăț, unde se aflau patru paturi de chingi. Aici am fost vizitat peste tot și am trebuit să le predau tot ce aveam la mine hărți, notițe și bani.

Se făcuse întuneric; telegrama nu sosi, trebuia să mă împac cu gândul de-a petrece noaptea în casa de pază. Dl preot Jovian se prezentă earăși, aducându-mi o bună cină și petrecu cu mine în modul cel mai amabil, până- ce pe la 9 ore m'am culcat. Resimțeam foarte neplăcut, un atac gendarm, cari se aflau în odaie făcând cu acei gendarmi, al cărui miros, ca unui nefumător ce sînt aproape îmi luă respirația. 'I-am rugat să deschidă ferestă; când crezând însă, că am adormit o în- hăseră de nou. Curând după aceasta se culcară și ei și horcălele lor îmi spuneau că dorm tare. Numai unul din ei ședea pe un scaun lângă ușe; bătrân, deosebit de se- supuz, că și el e arestat ca și mine. Dar' în dimineața următoare, când l'a înlocuit un alt țărăn, am aflat, că el se află aici numai pentru mine, că el pretinde legea.

După încordările și iritațiunile zilei dormi totuși bine. Pe la 8 ore dimineața dl preot earăși veni la mine. De oare- ce tot nu sosise nici un răspuns de trimis- de- peșe la Lipsca, la oficiul polițienesc, la Universitate, precum și la Berlin la oficiul de externe. Aceste depeși mai așteptau, să înțeleagă, se le prezenteze mai târziu solgăbiru.

Dimineața îmi trecu foarte încet și așteptam, că la ameaia va sosi în cele din urmă rezoluția. N'a sosit încă nimic. Dl preot îmi trimite un prânz excelent și copios la care în urma rugării mele luă și el parte. Câteva cutie de bere și o veselă conversație ridicară stăruia mea scăzut. Poate că devenisem prea vesel, destul că preotului 'i-s'a interzis de-a mă mai vizita. Aceasta ne-a supărat tare, dar' n'aveam ce face.

La 5 ore în fine, se sosi gendarmul postului, îmi predăto toate lucrurile și eu am trebuit să adevăresc țărânului, care era de față, că nu lipsește nimic din ele. După aceasta mă anunșă că sînt liber. Eu l'am rugat atunci să-și spună din ce cauză am fost arestat, și el îmi răspuse că s'a înșelat.

Nici un cuvânt de acuză nu m'i-s'a spus, ba nici chiar avere, că se fel de ordina a sosit în urmă. Ca protest s'a fost dat. că n'am pasport, dar' personalitatea mea a fost nelindos documentată prin persoane foarte văzute cari erau de față.

Dar' ce să le faci? Erau numai niște "valachi puturoși", a căror atestat nu valorează nimic. Aveam mai departe la mine cărți de vizită, depeși, precum și o scrisoare de recomandare în limba maghiară scrisă de un preot maghiar, toate acestea nu-mi ajutară nimic.

După părerea dlui solgăbiru eu eram spion, — ce să poate spiona la un peregrinagiu, ce-î drept nu pot să știu, — și agitator valah din România.

Am în adevăr nefericirea de a vorbi bineșor românește, așa că chiar și un Român, ca dl solgăbiru Văleya, care după ortografia maghiară s'ar scrie Văleya, poate fi indoiat în eroare. Dar' în genere nu putea fi indoiat asupra persoanei mele, deoarece- că călătoream deja de 4 săptămâni într' țeară. Deosebite ca- se au fost scris mai înainte chiar despre aceea- ca călătorit pe teritoriul de limbă maghiară. Când însuși veni la Români, devenisem deodată agitator și spionul, care trebuia depădat, și arestarea mea timp de 30 ore, presupun, că avea să fie mijlocul de a mă întimida, ca să nu călătoresc mai departe. Aceasta nu le succese, căci după- ce am petrecut noaptea în

casa dlui piroch și după- ce am studiat și dialectul de acolo, dela același țaran, care a imediat dură ce-mi recăstigasem libertatea, în dimineața următoare porni vesel, călare prin admirabilele ținuturi muntoase și mereo la Drăgău-ungurească, depărtate de vre- o 300 kilometri, unde m'am recăpătat la dl protopop Hăteganu bagajul, ce-l lăsasem la Vaidahaza. Petrecui apoi alte 4 săptămâni printre Români și Sași.

Cu această arestare șicanările din partea poliției nu s'au terminat nici- decum, ci prețutind și mi-se luă am dus, am fost supra- vehinți, și mi-se luă foam în nume de rău, că în localitățile unde locuiau Sași comunicam, cum se zicea, cu cele mai extreme elemente ale lor.

Într'un stat polițienesc ca Ungaria, trebuie negreșit să se resimtă foarte neplăcut, dacă strămul cult și capabil de judecată comunică cu naționalitățile asuprite.

Au prea mare auză, că prin acest străin se va face cunoscută adevărată situație ar apor- turilor din Ungaria, asupra căreia ani de-a- rindul Europa a fost în mod dibaciu indusă în eroare.

Dacă s'au temut, că voi face și eu așa și dacă m'au învinuit, cum așu acum în urmă, de uclerii politice — la care suspiciune eu n'am dat nici cel mai mic privilegiu, căci astfel m'ar fi expulsat fără doar și poate — ca să poată procedă în contra mea, apoi cel puțin într-o privință vreau să justific temerile domnilor maghiari, într-o altă adevă, pe cât îmi vor ierta puterile și timpul voi stăruia ca să se facă cunoscută adevărată stare de lucruri în Ungaria și printr'asta să fie sprijinite de Europa drepturile naționalităților asuprite cel puțin moralmente, de oare- ce deocam- dată la un alt ajutor nu se poate conta.

Cronică politică.

Un refuz al Țarului.

Presa din străinătate se ocupă viu cu un refuz al Țarului la adresa ocupului duce de Baden.

Anume demare dace n'a informat printr'o telegramă, dacă poate vizita pe Țar la Darmstadt, ear' Țarul l'a refuzat, pe cuvânt, că vizita nu încapă în planul ce deja 'i-l făcuse privitor la primiri.

Foile germane prezintă faptul ca provenind din dușmănia ce există între curtea de Baden și cea de Hesse: Țarul a trebuit să țină cont de această din urmă, al cărui oaspe este. Alte foi susțin, că incidentul 'i-ar fi provocat niște diferențe personale între Țar și marele duce, ce s'au iscat din pricina zădărniceii unei căsătorii a ducelui Maximilian de Baden cu ducesa Vera de Württemberg, căsătorie proiectată de însuși Țarul.

"Kölnische Zeitung" vestește, că s'ar fi făcut poșta dintr'o limpeză, că incidentul nu e a se atribui nici o intenție vătămătoare. În acest scop se explică și venirea repentină a ministrului de externe rusesc Muraviev la Darmstadt.

Răscoală în Spania.

O depeșă din Madrid vestește, că guvernul spaniol a trimis în partea de nord a țării trupe întru înăbușirea în germen a unei răscoale ce se proiectează din partea aderenților pretendentului Don Carlos.

Dela Oradea-mare.

— Scrisoare particulară. —

— Banca română. — Tinerii. — Publicul. — Petrecerea.

— 25 Oct. n.

Ii va fi eșit Bihorului nostru veste, atâtea îngomot s'agitat aici, mai ales de un an încoace. Sgomot, își va zice lumea, dar' altă nimic. Bihorul vine să desmintească această zisă. Bihorul nu va să ajungă celebru numai prin șgomotul pornit dintr'odată cu atâtea zor. Bihorul să mișcă și se reculege. Bihorul lucră și face.

Banca română.

S'au și început deja subscrierile pentru un institut de credit și economii, contemplat cu un capital de 200.000 fl.

Pentru un alt popor, această sumă nu ar fi, decât un disparent atom. Pentru noi ea are deosebit de mare însemnătate și institu- tal, ce se va ridica pe baza acestui capital, va fi un fenomenal început al unei ere nouă în Bihor. Și câte terene nu ne stau încă gata, pentru exploatare, numai de am fi și noi gata, să ne punem la olăit banii și puterile. Câte comori nu are acest ținut și câte mâni, cari ar pute să lucre neasemnat mai mult! Când am pute să noi mai de viață, nu am aștepta de peste mare, ca să ne arete ce comori avem înaintea ochilor și nu le știm folosi spre binele nostru. Dar' banca, ce se înființează ne va spori curajul și ne vom mai deda, să punem

laolaltă pentru vre-o întreprindere folositoare și salutară o parte din capitalele noastre.

Dar' „Cris-Crax” vorbește de capitalele noastre; crede prin urmare, că pe când vor sosi acele vremi, va pute să treacă și dînsul printre cei cu capitale. Bihoreni! Nu observați ironia?

Tinerimea.

Vin cu această cale să rectific pe „Re-divivus”, că la Oradea-mare ar fi înscrisi numai vre-o 40 Români la academia de drepturi. Sîntem și în acest an 50. Poate unul de ne mai lipsește. Pe scările academiei e vecinic plin de nație. Și nația discută negotată asupra a tot ce o interesează și în deosebi asupra afacerilor tinerimii.

Vezi numai, cum se iau doi de braț, se trag într-o infundătură de fereastă. Ei vorbesc gravi de tot, simțind greutatea momentului. Aceștia pun ceva la cale. Români sîntem deja cam a treia parte. Ungurii și Jiddanii sînt mai puțin diligenți, ear' căți vin stau mai mult în sala de lectură, unde bat în cărți cât ține ziua. Pe scări, prin fosele noastre avem deci preponderanță covârșitoare.

Noi dăm timbrul exterior academiei. Dacă vine un străin, noi îl întîmpinăm, și ațîntă impresie noi i-o facem. Ear' ațîntă impresie îi amintește ori-cărui nou venit mai mult de București, decât de — Grosswardein.

Tinerimea română e reorganizată și încă mult mai solid decât în anul trecut. În cursul operei de reorganizare a trebuit să vedem, cum unui cad și român îndrăgostit de noi. Dar' las, că sîntem cu atât mai bine încheși cei-ce nu prețuim de a da înainte și acest an, credem că va aduce roade bune. Ne agită mult gîndul unei petreceri, dar' scăpînd peste aceasta, vom pute doar' să ne validăm și în altă direcție.

Sîntem un sat de flăcăi. Și ațîntă căți sîntem s'ar pute, să nu ne gîndim, ca să facem o dalbă zi de veselie, știi coala, de să-i ese vestea și povestea?

Dar' cum ne va primi publicul?

Publicul...

Bihorul s'a trezit. În Bihor se face o bancă română, Bihorul vrea să-și petreacă românește. Dar' Bihorul s'a trezit într'un timp, atât de puțin favorabil. Se face o bancă, dar' acest an imbie mai multe împrumuturi decât depuneri și acții. Se face o petrecere și acest an nu prea a adus destul pentru toalete. Dar' banca — în mâinile ce o conduc spre înființare are șanse de o splendidă reușită. Și nu e nici petrecerea în mâni rele.

S'a pornit șirul nesfîrșitelor argumente, pro și contra.

- Fiasco ne mai pomenit! Deficit!
- De ce? Nu se poate!
- Dar' anul rău?

— Dar' îți vine odată o voce bună și într'un an rău. Și apoi pentru asta să jalești carnevalul de-a lungul?... S'ar revolta câte coconite sînt în țeară. Și apoi petrecerea se dă pentru ajutorarea studenților mai lipsiți. Și nu sînt oare chiar ei în cea mai mare strîmtoare în acest an rău?

— Dar' nu vom ave sprijinul publicului din pricina celor întemplate în anul trecut.

— Cum? Dar' ce s'a întemplat în anul trecut? S'a întemplat, că tinerimea s'a declarat nemulțumită pentru coloritul ce i-s'a dat petrecerii, s'a declarat nemulțumită, pentru-că ar fi dorit să aibă o petrecere mai românească. Eată ce s'a întemplat. Există un public român, care se fie prin asta îndemnat de a nu sprijini petrecerea acum, când ea va fi românească?

— Să se lase totuși până în alți ani mai buni...

— Din contră e o datorință să facem petrecerea. De ce să lăsăm a se rupe șirul petrecerilor? Cine ne spune, că interupt fiind odată, când va fi reluat earăși? Nu e același motivul umanitar, ajutorarea celor lipsiți și mai puternic decât ori-cînd? Nu e același motivul moral-național?

— Ori nu e lipsă în Bihor, ca să ne înălțăm și să ne înălțăm inimile?

Petrecerea.

Au învins asupra celor îndoelnici și slabi la curagiu cei pentru petrecere. Ei aveau pentru toată întrebarea un răspuns și pentru fiecare un argument, și pentru îndurații filantropi și pentru încălărații naționaliști și pentru gin-gașele cocoșice.

Ah! Coconitele? Se pare-că aci ar fi cheia rezolvirii. Va fi venit mai fiecare dintre noi, păstrînd în amintire un dulce cuvînt de despărțire.

— La revedere la petrecerea din Oradea-mare!

De aici ațînta istețime întru aflarea argumentelor?

Dar' cum s'ar pute altfel, sîntem un sat de flăcăi și să nu facem o petrecere?

Ce ar zice filantropii? Ce ar zice încălărații naționaliști? Ei și punctul cel mai

greu: ce ar zice gentilele domnișoare? Ce ar zice tot publicul român?

S'a hotărît!

Are să fie petrecere românească și în Oradea-mare și veselă ca nici-odată!

Deci la revedere la Oradea-mare!

Crix-Crax.

CRONICA

Sibiu, 28 Oct. n. 1897.

S'a dus... cu ultimul proces al „Tribunei”. Referatul Curiei în afaceri de presă, *Sakely Ferenca*, a fost permutat la ministerul de justiție. Ultimul proces referat de cel permutat a fost... procesul „Tribunei” pentru Mehadia.

Invitare. P. t. membrii din comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibului”, sînt poțiti la ședința comitetului, ce se va ține *Sîmbătă în 30 Octomvrie o. n. la orele 5 d. a.*, în localul „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român”.

Ruperi de nori grozave. În Italia și Portugalia au bîntuit năprasnice ruperi de nori, cari au cauzat pagube uriașe. La *Ancon* s'a întemplat și o prăbușire de deal, care a ruinat mai multe case. Un conte, Ricotti Raimondi, și-a pierdut viața în potop. În Roma, Forla, Terano și Ravenna încă au făcut mari pagube inundațiile. *Zecce oameni s'au înecat*. Multe poduri și case s'au prăbușit. Comunicăția stagnează. — În *Lissabona* ruperile de nori au făcut daune enorme. La Paroa de Santa Vina a deraiat, din cauza apelor, trenul pe care călătoria regele Siamului. După oare-care zăbăvă, trenul și-a putut urma calea spre Lissabona fără nici un incident.

Cărți oprite. Ministrul de culte a exchis din toate școalele cartea didactică: *Elemente de constituțiunea patriei*, apărută în Blaj, 1892, edițiunea IV. Asemenea a oprit și un manual nemțesc de geografie, scris pentru școale de Dr. I. H. Schwicker. Țeara și constituțiunea ei e mîntuită!

Bartha Miklos, martirul de o zi, grațiat, s'a înfăpșat la cabinetul Curții să se prenoteze la audiență spre a mulțumi M. Sale pentru grație. I-s'a spus însă, că astfel de mulțumiri se fac în scris și a fost refuzat de a fi înscris la audiență.

Serbări școlare pentru cele zecce statue. Se știe, că ministrul Wlassics a dispus a se aranja în toate școlile din țeară serbări „patriotice” din prilejul darului de 10 statue al Monarchului. O asemenea serbare se va ține Sîmbătă (30 Octomvrie n.) din partea gimnasiului de stat din loc, în sala comitatului.

Pe cît sîntem informați svăpșiatul ministru a recercat și școlile noastre să aranjeze astfel de serbări și din cauza aceasta s'au declarat conficte între superioritățile noastre școlare și între ministru.

Nădejduim, că se va și face evenimentul front acestor pretențiuni prea cutezate!

Steag unguresc batjocurit. Pe cum se vestește din Zagrab, în *Potore* s'a aflat un steag unguresc sfîrțicat și murdarit. Lîngă steag se afla un bileț pe care era scris, că fapta a comis-o... „comitetul de 12”.

Un rege, care-și leagă batista. La închiderea oficială a expoziției din *Bruxelles* s'au desfășurat zilele trecute, s'a întemplat un interesant episod. Ministrul lucrărilor publice, *Nysens* ținea tocmai o vorbire, dezvoltînd pe larg importanța expozițiilor internaționale. Regele *Leopold*, care sta pe o tribună, își scoase fără de veste batista, și-i făcî un nod. De atunci întreaga lume din Bruxelles își bate capul, că oare ce va fi voit să nu uite regele din vorbirea ministrului seu, de „și-a legat imediat batista”?

Victima muștrării de conștiință. Faimoasa eronică a procesului otrăvitoarelor din H.-M.-Vă-ărheley zace greu bohnă, din muștrarea conștiinței. Zua noaptea fauta-sează, are spasmi de groză, vede mereu spănzurătorile și spiritele celor otrăviți de ea. Din puternică ce era, acum a ajuns un schelet, atât de mult o chinase muștrarea conștiinței și frica de moartea prin ștreang, la care e osîndită.

Bestie în ohip de om. O erimă monstruoasă a comis nu de mult un Ungur din *Atud*, *Szilagy Mozes*: a ucis cu toporul pe tatăl seu și i-a fîșuit, apoi a făcut înșuși arătare la gendarmerie. Aceasta însă a descoperit după o scurtă cercetare, că el e vinovatul și i-a pus la răcoare. Luat la întrebări, bestialul fus a descrie cu amănuntul cum a ucis pe tatăl seu, în vremea somnului, dăndu-i mai multe lovituri de topor peste cap. Când a vîzuit, că bătrînul tot mai mișcă, i-a mai dat — din grație — o ultimă lovitură, așa a măturisat, fără pic de remușcare, sîlbaticul ucigaș.

Manevrele din anul viitor. Pe cum se anunță din *Timișoara*, anul viitor se vor ține marile manevre în comitatul *Timișului*. Va lua parte și *Monarchul*. Br. Beck, șeful statului major, se află de prezent în călătorie pe acolo, spre a studia terenul manevrelor.

Tren în rîu. O groaznică nenorocire de tren s'a întemplat de curînd lîngă *New-York*. Un tren accelerat ce mergea din Buffalo spre *New York* a căzut în rîul Hudson. Numărul victimelor se urcă la 28. Cățiva oameni au fost salvați așa, că s'au spart coperișele vagoanelor și pe acolo au fost scoși din ghiarele morții sigure.

Studentii din toată Europa — către Țar. Cu prilejul oribilei catastrofe întemplate anul trecut la Moscva, pe cîmpul Chodinski, mai mulți universitari ruși, acușați de „agitatie”, au fost expulsați la Siberia. *Societatea universitarilor din Turin* a pornit deja mai de mult o puternică mișcare în favoarea acestor victime, lansînd printre studenții diferitelor state din toată Europa o petiție de grație care se va înainta Țarului. Pretutindeni între universitari mișcarea braților studenți italieni e primită cu caldă simpatie; s'au adunat deja mii și mii de subșcrieri. De prezent petiția circulă și între universitarii din Budapesta.

Știri mîruntie. O expediție a societății geografice imperiale rusești a plecat alaltăieri din *Odessa* la *Abessinia*.

— În *Bruxelles* necunoscuți au omorît o familie întreagă, tată, mamă și fiică, și au dus cu ei 200.000 franci.

— În *Hannover* poliția a prins pe un anumit Katz, membru al unei primejdioase bande de șarlatani; la Katz s'a găsit o bancnotă de 100.000 marce.

— În *Triest* toți lucrătorii portului s'au pus în grevă, pretinzînd urcarea plății.

— În *Praga* consilierul imp. în pens. *Francisc Ulrich*, rîpșînd de curînd, a lăsat universității germane de acolo 100.000 fl. pentru stipendii studenților germani săraci.

— La *Baku* (Rusia) au reușit în fine să stingă uriașul foc ce de săptămîni a bîntuit în izvoarele de naftă; pagubele trec peste un milion de ruble.

— *Baptiștii din Budapesta* vreau să-și facă școala confesională; în acest scop vor trimite în curînd o deputație la ministrul.

— În districtul reformat al *Bihorului* s'a constatat, că în scurt timp 16 familii au devenit interconfesionale!

Bibliografie.

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ”

editată sub auspiciile și din însărcinarea „Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”

de Dr. Corneliu Diaconovich,

prim-secretarul „Asociației”.

A apărut fasciculul al V-lea, care cuprinde mult preste 1000 articole (*Balneum-Boulé*) cu numeroase ilustrații. Dintre articolele mai mari, de interes special românesc, amintim: *Bănat*, *Băncile* (cu ilustr. *Palatul Băncii* naț. din București), *Barac Ioan*, *Baranyi călugăr*, *Bărăția*, *Barbu*, *Barceanu*, *Barițiu* (cu ilustr. *Medalia bîntută de Academia rom.* în onoarea lui), *Barozzi*, *Bărsescu*, *Baisa raba* (de D. Onciul), *Basarabia* (de Z. C. Arbure), *Beinș* (cu 3 ilustr.: *gimnasiul*, *internatul Pavelian* de băieți, *școala de fete*), *Be-rarin*, *Bere* (cu 4 ilustr.: *instalațiunile stabilimentului Bragadiru din București*). Dintre celelalte ilustr. mai amintim: *Bananierul*, *Batoza* (mașina de treierat) etc.

Cuprinsul bogat al acestui fascicul, aranjat cu multă îngrijire, arată un progres continuu și îmbucurător, care îndreptățește la speranța, că această mare publicațiune a Asociației se va termina cu deplin succes.

Abonamentele se fac la editorul W. Krafft în Sibiu (*Nagyzeben*) și se achită în rate de fl. 5. — pentru 5 fasc., ori de fl. 10. — pentru a tom. Pentru România la librăria D. Störck 1 Müller în București pentru câte 5 ori 10 fl. sc. a Lei 2.50.

Disertațiune economică. A apărut:

Disertațiune economică despre *bunditatea și foloasele fîrînei* cernută cu ciurelul și cu sita rară și despre zidirea morilor *Idră ias* — de *Asenție Severu*. Disertațiunea aceasta a fost cettită în adunarea generală dela Mediaș a „Asociației”. Broșura de 15 pagine costă numai 5 cruceri și se poate procura și dela librăria noastră, „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, strada Poplăci nr. 15.

„Naționalitatea”. Societatea noastră

„Tipografia” a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de *Max Nordau* despre „Naționalitate”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri; limbajul frumos, în care „Rosmarin” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „Tribuna” s'a publicat mai înainte. Vorba era numai, că interesantele observațiuni originale ale genialului autor se nu rămînă re-firite prin ațînta numeri de ziari, ci se fie colectate într'un mînușchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „Tipografia” când a retipărit articolul din „Tribuna” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hîrtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „Tipografiei” soc. pe acțiuni în Sibiu.

Despre bătrînețe. A apărut: *M. T. Cicerone despre bătrînețe*, tradus de Andreiu P. Liviu, canonic-abate gr.-cat. în Lugoj, edat de Gavril Popu, canonic în Blaj. — Blaj, 1897. Prețul broș. 50 cr. Broșura format 8° pe 118 pagini, conține în columne paralele atât textul latinesc, cît și cel românesc. Se poate comanda dela editorul în Blaj, adăugînd la preț 5 cr. pentru porto.

Musică. Au apărut în edițiune litografată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl *Val. Magdu*: „*Lorghina*”, cîntec popular de prin părțile ungurene și bănațene (cîntec); „*Dorule o dorule*”, cîntec popular de sub podgoriile aradane (cîntec); *Nuacș*, pe melodia dansului „Pe picior” din Bănat (sextet) și „*Foaie verde triplă*” cîntec popular de pe șesul Bîrsei (cîntec). Se află de vînzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

- „Memorial”, Archiep. și Metro-politul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea fl. 1.30
- „Doina”, conf. ținută la ateneul din Bîrlad, de Măndrescu —.28
- „Critice” 1887—1892, de Maiorescu. Vol. I și II a 2 fl. — cr. 4.—
- „Poveștile Bănatului”, de Că-tana —.30
- „Literatura popor. română”, de Gaster 2.50
- „Introducere în Cărțile Testa-mentului vechiu și nou”, de Dr. Iuliu Olariu 2.50
- „Cergitorul”, dramă în 2 acte de Livescu —.50
- „Studii Critice”, de Ghera. Vol. I și II a 2 fl. 20 cr. 4.—
- „Higiena română”, de Dr. Leo Murășianu 1.—
- „Izvoade”, de Demetrescu 4.—
- „Trandafiri și viorele”, de Pop-Retegănu —.60
- „Din Moldova”, schițe de Ko-tzebeu 1.—
- „Floarea din Firenze”, de Li-vescu —.50
- „Istoria Românilor sub Mi-hail-Vodă-Viteazul”, de Ni-colau Bălcescu 2.—
- „Trăvnițe”, 10 piese Slovacști Vol. I și II a 1 fl. 50 cr. 3.—
- „Scrierile părinților aposto-lești”, de Dr. Iuliu Olariu —.70
- „Merinde dela școală”, de Popa —.60
- „Despre influența împregiu-rărilor”, de Panaite Zosin —.50
- „Memorii din timpul răboi-ului”, de Georgescu —.88
- „Pui de lei”, poezii eroice, de Nețescu 1.—
- „Ediție de gală” 2.—
- „Fosii”, de Macedonski 2.—
- „Copii de pe natură”, de Ne-gruzzi 1.50

La comănde din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Sosii în Sibiu.

În 28 Oct. n. 1897.

Hotel „*Imperatul Romanilor*”: I. Dan, protobresbiter din Făgăraș; Navay, inginer din Seliște; W. Sirke, prievatier din Avrig; Pildner, intreprinzător din Brașov; Dr. Pompa, avocat din Lugoj; Molnar, locotenent din Alba-Iulia; L. Thaler, M. Wahle, O. Singer, Kabdebo, toți din Viena; I. Braun, L. Rohacs, ambii din Budapesta, toți comercianți.

Hotel „*Neurivher*”: I. Seldman din România, A. Soima din București, H. Hirsch din Făgăraș, toți comercianți; H. Romlosy din Graz; Max. Kohn din Budapesta; E. Oblatt din Berlin; G. Mayer, preot din Toplița.

Hotel „*Meltzer*”: G. Augustini, jurnalist, E. Abrahamescu, comerciant, ambii din Budapesta; A. G. Gross, voiașor din Viena; Crăciun, prievatier cu fiica din Seliște; K. Filippo din Cusfold.

Mulțumită publică

domnului Franz Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, Austria-de-jos, inventatorul theei de curățire a sîngelui anti-reumatice și anti-artrhtice. Curățitor de sînge pentru podagră și reumatism.

Dacă pășesc în publicitate, o fac pentru-că mai înainte îmi țin de datorie a exprima dlui *Wilhelm*, farmacist în Neunkirchen, cea mai sinceră mulțumită, pentru serviciile, ce mi-le-a făcut thea sa curățitoare de sînge în durerile mele reumatice, și apoi a face atenți și pe alții, cari sufer de această boală, asupra acestei thee excelente. Nu sînt în stare a descrie durerile ce m'au torturat în decurs de 3 ani, la ori-ce schimbare de timp, de cari nici medicini, nici folosirea băilor de pucioasă din Baden lîngă Viena, nu m'au putut scapa. Mă tîrîlcam în pat nopți întregi fără somn, apetitul îmi scădea vîzînd, proștișîm rîu și întreaga puterea corporală îmi scădea. După o folosire de 4 săptămîni a numitei thee, nu numai am scăpat cu totul de dureri, și sînt liberă și acum după-ce nu o mai folosesc de 6 săptămîni, dar' întreagă starea sănătății mi-s'a îmbunătățit. Sînt convinsă, că fiecare, care va lua refugiu la această thee contra acestor fel de boale, va binecînta ca mine pe inventatorul aceleia, dl Franz Wilhelm.

Cu distinsă stimă:

contesa Butschin-Streitfeld, soție de vice-colonel.

Depozit en gros în Sibiu la domni: Franz Jahn, J. B. Misselbacher sen., F. A. Reissenberger și farmacia J. C. Molnar. [2065] 2—12

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 Oct. n. 1897.

Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
	dela	pînă		dela	pînă
Grâu					
Bănățenesc vechiu	75	—	76	—	—
Grâu dela Tisa	75	12.20	12.30	76	12.40
Grâu „Pesta”	75	12.15	12.25	76	12.35
Grâu de Alba-Reg.	75	12.25	12.35	76	12.45
„Bacica	75	—	76	—	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—	—

Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
	dela	pînă		dela	pînă
Săcară					
Ors	70—72	8.85	8.45		
„	80—82	5.80	6.15		
„	82—84	6.30	7—		
„	84—86	7.50	9—		
„	86—88	6.20	6.45		
„	88—90	4.65	4.75		
„	90—92	4.60	4.65		
„	92—94	4.75	5—		

Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
	dela	pînă		dela	pînă
Grâu					
„	75	11.75	11.79		
„	76	5.18	5.15		
„	77	6.88	6.85		

Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
	dela	pînă		dela	pînă
Sîmînțe					
„	70—72	8.85	8.45		
„	80—82	5.80	6.15		
„	82—84	6.30	7—		
„	84—86	7.50	9—		
„	86—88	6.20	6.45		
„	88—90	4.65	4.75		
„	90—92	4.60	4.65		
„	92—94	4.75	5—		

Cursul pieții din Sibiu.

Din 26 Oct. n. 1897.

Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Sîmînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
	dela	pînă		dela	pînă
Sîmînțe					
„	70—72	8.85	8.45		
„	80—82	5.80	6.15		
„	82—84	6.30	7—		
„	84—86	7.50	9—		
„	86—88	6.20	6.45		
„	88—90	4.65	4.75		
„	90—92	4.60	4.65		
„	92—94	4.75	5—		

Bursa de Budapesta.

Din 26 Oct. n. 1897.

Renta de aur ung.	6 ⁰ / ₂	—
„ „		

Declarațiune publică!

Subscrierul institut artistic pentru portrete, pentru a preveni neplăcutile abuzuri ale pictorilor sei excelenți artiști de portrete și spre a-i pute ocupa și mai departe a hotărât a abziece pe un timp scurt și numai până la revocare a resigna de ori-ce folos sau câștig.

Noi liberăm

pentru numai 7 fl. 50 cr.

ceea-ce constituie numai jumătate din speșele reale de efectuare

un portret în mărime naturală
(bust)

în rame admirabile, elegante, stil baroc, negru-aurit,
a căru valoare reală e de cel puțin 40 fl.

Cine dară dorește să comandez portretul seu, ori al soției, copiilor, părinților, rudenilor, ori al altor iubii ai sei, chiar și al rudenilor și amicilor de mult reșoși, nu are decât să trimită fotografia acelor, nu impoartă în ce poziție, și în 14 zile primește un portret, de care de sigur va fi surprins și răpit.

Cuția la portret se va socoti în prețul cumpărării.

[1971] 5—20

Comandele la care se se adauge fotografia, ce se va retrimite neatinsă împreună cu portretul, se primesc numai până la revocare pe lângă prețul de mai sus trimis înainte ori cu rambursă, la

„Kosmos“

institut artistic de portrete, Viena, Mariahilferstrasse 116.

Pentru executarea cea mai excelentă, conștiențioasă și pentru asemănarea cea mai fidelă a portretului cu originalul se dă garanție.

Mulțime de scrisori de recunoștință și mulțumită stau deschise spre privire ori-cui.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“ ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[1482] 21—30

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe casul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1893 fl. 989,031.85	în a. 1870—1893 fl. 808,118.60
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
în a. 1896 „ 61,925.11	în a. 1896 „ 81,784.—

Suma fl. 1.157,753.51

Suma fl. 1.016,423.71

2,174.177 fl. 22 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
999.950 fl. 23 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Dealușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Căndăiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

- Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 lei la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 6 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcaia și Tândala. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Toin legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Băstēm de mamă. Legendă populară din giurul Năședului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 lei 20 bani.
- Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, cântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușca cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gennevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei. Balada de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârceitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pécuarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Nr. 147—1897.

[2155] 2—2

Concurs.

Prio aceasta se escrie concurs, cu termenul de 8 Noemvrie n. a. c. la postul de învățător-diriginte dela școala comunală din Orlat.

Emolumente:

a) Salar anual	350 fl.
b) Relut pentru 12 stânji lemne	150 fl.
Suma	500 fl.

plătinzii din fondurile grănițerești în rate lunare decursive.

c) Cuartir liber în edificiul școalei și grădini în extensiune de 575 □.

Doritorii de a ocupa acest post, vor ave să dovedească, că posed perfect în scriere și vorbire limba română și maghiară, apoi avînd a manipula o stupină cu 70 stupi, că sînt stuparii practici.

Se observă, că dacă vre-unul din învățătorii funcționi la școala din Orlat, va fi înaintat la postul de diriginte, atunci se poate concura la al (3) treilea post împreună cu următoarele emolumente:

a) Salar anual	300 fl.
b) Reut de cuartir și lemne	51 fl. 60 cr.
Suma	351 fl. 60 cr.

plătinzii din fondurile grănițerești în rate lunare decursive.

Suplicele, prevăzute cu documente necesare, în cari se se amintească apriat o eventuală aplicare și pentru primirea postului al 3-lea, sînt a se înainta subscrisului până la termenul sus indigitat.

Orlat, la 23 Octomvrie 1897.

Pentru senat. școl. com.:

Dion. P. Decel,
președinte.

Nr. 1658/1897.

[2147] 3—3

Publicațiune.

Dreptul de vînat pe teritoriul comunei Porcești se va exarînda pe calea licitațiunei publice în cancelaria comunală în 2 Noemvrie st. n. 1897 la 9 ore înainte de amiază pe timp de 6 ani de zile, începînd cu ziua licitații. Licitarea va fi verbală, oferte nu se primesc.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală și înainte de licitare.

Porcești, în 20 Octomvrie 1897.

Primăria comunală:

Ioan Faur, primar.
Nicolae Fleschin, notar.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se adă de vînzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acet op, care se extinde pe 216 pagine, cuprinzînd cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
- „Dan“, *roman*, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
- „Dan“, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. fl. 1.75.
- „Din goana vieții“, ediția III. (1895) fl. 1.75.
- „Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
- „Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
- „Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În vîltoare“, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împartășesce economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stînd cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vînzare:

„Călimdarul Poporului“ pe 1898.

Anul XIII.

Cel mai lățit și cel mai ieftin călimdar românesc.

Raportul despre „mișcarea literară la noi“ al comitetului „Asociațiunii“ a numit

„Călimdarul Poporului“

„excellent“.

Anul trecut a apărut în 5000 exemplare și prin Ianuarie 1897 nu se mai găsea nici un exemplar. Mulți, cari au comandat tîrziu acest călimdar nu l-au mai putut ave.

Grăbiți deci! — grăbiți a vî cumpăra din vreme

„Călimdarul Poporului“ pe anul 1898.

Costă numai 20 cr.,

deși e tot așa de **excellent**, ba încă mai îngrijit și mai frumos, decât până acum.

În estan „Călimdarul Poporului“ are un conținut literar mult mai bogat ca în anul trecut — și pe lângă aceea — șese ilustrațiuni.

Grăbiți a vi-l procura. Mai ușor e a adauge prețul la renoirea abonamentului. Cu posta trimis costă cu 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.